

“Hem d'apostar per la millora paisatgística dels nostres rius”

Dimecres passat es presentà a la seu del Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs a Granollers, el llibre *El paisatge fluvial a la conca del Besòs, ahir, avui... i demà? Quin és el seu objectiu?*

—Té un marcat caràcter de divulgació en mostrar l'estat general que presenta tota la conca del Besòs, i a partir d'aquí, s'explica què és el paisatge fluvial tenint en compte els elements que han condicionat la seva evolució al llarg del darrer segle. I també hi ha imatges històriques que es contraposen.

—Quin paisatge presentava la conca del Besòs fa uns anys?

—Era un paisatge i un territori molt més ample i irregular, totalment envoltat de camps de conreu. En algunes zones hi havia plantacions de pollancre i de plàtans. Això es comprova en mirar algunes fotos de poblacions com Mollet, on hi havia grans espais sense que es produïssin impactes sobre la societat i la població.

—Ara, molts d'aquests paisatges han desaparegut.

—Això ha passat especialment en el seu tram mitjà i final. Es manté amb unes característiques força òptimes en les capçaleres. És a dir a les rieres de Vilamajor, de l'Avencó... Les capçaleres dels principals rius encara tenen unes característiques paisatgístiques i fins i tot biològiques força bones. En la plana vallesana, sobretot als indrets on s'ha produït un creixement demogràfic i urbanístic, el riu ha canviat molt. S'ha fet més estret... Això es comprova en alguns llocs d'una manera ben especial.

—Es refereix a la canalització que s'ha fet en alguns indrets?

—Exacte! Però hem de saber que les obres acostumen a ser el resultat de la seva història, i en aquest cas s'ha de tenir ben present la tragèdia de la riuada de 1962 al Vallès Occidental, provocant ràpidament una resposta per part de les administracions. Si des del principi s'hagués deixat espai al riu, no haurien fet falta obres, però tots sabem que

des dels anys 50 es van fer moltes coses a les illes dels rius i en alguns fins i tot, a Sabadell, hi ha construccions de principis del segle XX. A Mollet també es fundaren empreses com la Teneria al costat del riu. No podem oblidar que el riu s'estira, s'arronsa... Això forma part de la seva dinàmica i l'hem de tenir present quan porta poca aigua i quan en porta molta. El que passa és que com que les seves terres són tan bones per l'agricultura i per construir sense problemes...

—Quan plou el Congost presenta una imatge idíl·lica: s'hi veuen ànecs, es diu que hi ha llúdrigues...

—Ara, almenys, sabem allò que no hem de fer. Si

es continua en aquesta línia, hi ha motius per a l'esperança, ja que si hi ha aigua amb una qualitat correcta, factor importantíssim, el poder de recuperació de tota la conca és bo, ja que la fauna i la vegetació es poden recuperar ràpidament.

—Vostè surt en alguna foto del llibre quan era petit tot jugant al riu!

—Era una de les meves aficions.

Abans, hi havia gent que s'havia banyat en algunes petites basses. El riu ara passarà a ser un espai per a ser observat des del camí, el passeig... I deixarà de ser fins i tot una amenaça per a la vista.

—Té la sensació que es fan bé les coses pel que fa a la recuperació dels rius de la conca?

—Fins ara, s'estan complint les demandes. El problema principal era el de la mala qualitat de les aigües, i ara... haurem de començar a pensar en d'altres nivells d'actuació, primant la qüestió del paisatge. La gent ho demana. Cal fer zones especials: llocs humits, espais de ribera, renaturalització del riu si convé...

—De l'espai urbanístic de Mollet que vostè tan bé coneix...

—Estic especialment satisfet de com s'ha tancat el tema de Gallecs i de les propostes que recull el POUM de Mollet. Les línies estan marcades. Mollet és ara una ciutat endreçada.

PACO MONJA

Josep Gordi i Serrat (Mollet del Vallès, 4-11-1959), Doctor en Geografia per la Universitat de Barcelona, actualment és professor

titular de Geografia Física de la Universitat de Girona. Amb diversos treballs i articles sobre la problemàtica dels boscos i dels espais naturals protegits, és autor del llibre *El paisatge fluvial a la conca del Besòs, ahir, avui... demà?* presentat dimecres passat a la tarda a la seu granollerina del Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs, entitat delegada per al Sanejament, que és qui ha publicat l'estudi de recerca, ja que als textos cal sumar també un bon grapat de fotografies relatives moltes d'elles al pas del Congost i d'altres rius de la conca per la comarca. És a través d'aquestes imatges que l'autor compara i fa les corresponents explicacions per oferir una visió general comprensible per a una gran majoria. Sempre vinculat al Vallès, durant molts anys va ser professor agregat en diversos instituts de la comarca; formà part de l'Àrea de Geografia del Museu de Granollers amb Antoni Jonch; fou director del Centre d'Estudis Molletans que edita la revista *Notes...*; regidor d'Urbanisme i Medi Ambient de Mollet com a independent de 1999 a 2003, durant el mandat socialista de Montserrat Tura... Entre les moltes publicacions que ha fet destaquen *25 Passejades pels boscos de Catalunya*; *Una altra visió del Vallès*, que va fer conjuntament amb Francesc Roma; *Els boscos*; *Gallecs, més de trenta anys de propostes i accions...* En Josep, està casat amb Mercè Bruguera, amb qui té un fill, Francesc de 14 anys. ♦

Xavier Solanas

JOSEP GORDI

GEÒGRAF, AUTOR DEL LLIBRE EL PAISATGE FLUVIAL A LA COMARCA DEL BESÒS, AHIR, AVUI... I DEMÀ?